GeniaaL gedacht

We willen meningen horen. Meningen van ingenieurs over wat hen nauw aan het hart ligt, meningen van niet-ingenieurs over ingenieurs en ingenieuren, alles wat des mensen is, kan en mag aan bod komen. Als het maar 'uw gedacht' is, mijn gedacht.

ADHEMAR BULTHEEL

Adhemar Bultheel is professor-emeritus aan de Faculteit Ingenieurswetenschappen, verbonden aan de Afdeling Numerieke Analyse en Toegepaste Wiskunde van het Departement Computerwetenschappen. Hij heeft jarenlang opleidingsonderdelen in de toegepaste wiskunde gedoceerd en is dan ook een vaste waarde in de herinneringen van vele alumni.

Na veel bijschaven, wikken en wegen, is de auteur tot een tekst gekomen die enkel nog door peers kan begrepen worden.

AHA

Lectori salutem! Ik weet het, het is archaïsch om jou, de lezer, op een dergelijke manier aan te spreken, maar de ondertekenende scribent is ook niet meer van de jongsten. Of had je verwacht dat hij zou beginnen met Yo bro, what's up evil reader knievel? Ja, dat kan, met al die aha… artificiële intelligentie tegenwoordig. Door lang genoeg te observeren kunnen die knetterbitjes van elk geüpdatet laptoppertje met een getraind sixpack aan chips een tekst produceren alsof die uit de geest van om het even wie of wat is ontsproten. Eenvoudig zat. Voeder genoeg columns en out comes een gelijk…aha…aardige AI-column. Kat in het bakkie. Een tekst die zichzelf schrijft, want ik wil hier ook wel eens mijn gedacht kwijt.

n.v.d.r.: *Een tekst kan dus spreken uit naam van zichzelf als een zelfrefererend systeem. Dat creëert een metafysisch probleem als spreker en spraak of schepper en schepsel met elkaar geïdentificeerd worden. Sinds Turing, Gödel en consoorten weten we dat dat wat moeilijk valt voor logische systemen. De vrees bestaat dat de AI die dit produceerde daardoor ook wat in de war is geraakt. Deze aha-haperingen zijn wellicht veroorzaakt door de naam van de ondergetekende met Marc Sleens Adhemar, de zoon van Nero, te verwarren. De naïeve beeldenstormerij van de gebruikelijke emeritus auteur van deze rubriek, heeft een begrijpelijke interferentie met stripverhaalteksten van dat andere iconoclastisch onderdeurtje Tuizentfloot veroorzaakt, wat de hinderlijke aanwezigheid van de aha-tic kan verklaren. We hebben het gefactcheckt en de redactie heeft een sterk vermoeden dat de naam van de auteur fake is. Hier wordt enkel gesimuleerd dat hij het schreef. Nochtans heeft onze chatGPT opsporingssoftware geen uitsluitsel kunnen geven.*

Tot u spreekt een column, nou ja, boekstaaft of lettert of hoe noem je dat, communiceren via letters en tekens, want echt spreken doe ik niet. Moest dit Chinees zijn, zou men het ka…aha…rakteriseren kunnen noemen. Jullie zeggen wel eens 'deze tekst spreekt voor zich', wel dat doe ik dan letterlijk en ik bedoel 'letterlijk' ook letterlijk.

Weten jullie wel, teerbeminde lezers, wat er allemaal met een tekst gebeurt voor die uiteindelijk aan jullie blikken wordt blootgesteld? Want zo is het wel. Ik, als tekst, geef me helemaal bloot aan jullie. Jullie kunnen woorden schrappen, verkeerd interpreteren, zinnen overslaan, lezen wat er niet staat en stukken uit de context rukken om het tegenovergestelde te beweren. Ik ben een willoos slachtoffer, losgelaten door mijn auteur, en dat na de lijdensweg die ik heb moeten ondergaan om hier te belanden. Nog erger dan de Slag van Wuustwezel. En ik spreek niet enkel uit eigen naam, maar uit naam van al die kranten- en tijdschriftartikels die in een niet aha… aflatende stroom continu geproduceerd worden. Ik zal de 'ik' dus maar vervangen door 'wij'.

Onze auteurs hebben bloed, zweet en tranen geplengd tijdens woelige en slapeloze nachten om de inhoud te bedenken. Ze laten ons sudderen, schrappen, herschrijven, spellchecken en hertalen om ten slotte toch maar te verwerpen en te herbeginnen. Dan worden we in een aha… aangepast formaat

© Joris Snaet

overgegoten zodat de redacteur ons kan nalezen, amputeren en weer in elkaar steken. Als we dan niet door een ander belangrijk item door de redactieraad van tafel geveegd worden, kunnen we naar de drukker. Die moet ons dan tot de gepaste afmetingen verknippen en bepotelen tot we in de vereiste vorm passen. Allemaal aha… harassment en #metoo als je 't mij vraagt. Dan wordt iemand bij nacht en ontij uit bed gebeld om te elfder ure een grappige aha… tekening of een andere illustratie te bedenken om ons te vergezellen. (Ik ben zeer benieuwd hoe hij deze tekst gaat illustreren.) Drukproeven worden nagelezen en gecorrigeerd. Ten slotte worden we in definitieve vorm veelvuldig op papier geïnkt en gedistribueerd of tegenwoordig ook verspreid via web-servers zodat jullie onze inhoud naar eigen goeddunken kunnen interpreteren.

Als mijn-gedacht-column is bovenstaande voor mij wel wat overdreven, maar denk maar eens aan artikels in wetenschappelijke tijdschriften. Maanden en jaren onderzoek is aan zo een aha… artikel voorafgegaan, Na veel bijschaven, wikken en wegen, is de auteur of zijn de auteurs tot een tekst gekomen die enkel nog door peers kan begrepen worden. Met behulp van Google ... aha ... translate worden die dan in een soort Engels getransformeerd, wat de encryptie vervolledigt. En dan worden we de publicatiejungle ingestuurd.

Predatortijdschriften hebben tekst geroken en zijn al opdringerig aan de mailboxen van de auteurs komen snuffelen en beloven binnen een week de publicatie van de nieuwste worp van de auteurs. Maar verantwoordelijke wetenschappers sturen ons naar een betrouwbaar tijdschrift dat wat hoger in de verdienketen staat. Daar worden we naar collega's van de auteurs gestuurd die op zoek moeten gaan naar een aantal referenten. Het is dan de taak van deze mens (‘hem’ of ‘haar’ is niet meer woke-proof) om op zoek te gaan naar die weinige peers met een gespierde aha… h-index die ons kunnen ontcijferen. In ruil krijgen de auteurs dan artikels van mogelijke referenten die ze ten koste van hun eigen index moeten beoordelen. Het is de grote P2-zoekt-P3-show, want in het beperkte peervijvertje zwemmen de guppeertjes onderaan de voedselketen. Nu heeft elke zichzelf respecterende peer wel een opmerking over de hem toegestuurde tekst. Al was het maar om aan te tonen dat het artikel wel degelijk gelezen is. Die opmerkingen worden dan weer aan de auteurs doorgespeeld. Wij, de artikels, worden uit elkaar gehaald, hier en daar wat opgevuld, en als een monster van Frankenstein weer ineengestoken en ge…aha…herevalueerd. Als een pinball worden we heen en weer geflikkerd. Als we pech hebben vallen we in een gat van de flipperkast en worden we in stilte afgevoerd.

Voor de influencers onder ons is het na enkele maanden dan toch zover. We zijn aha… hoera gepubliceerd! En dan is het wachten op citaties. Onze auteurs gebruiken ons namelijk om als over de muis getilde tik…aha…tokkers zoveel mogelijk likes van hun volgers te krijgen. Citaties schijnen ergens goed voor te zijn. We worden gelezen en gebruikt of misbruikt naar eigen inzichten, enfin, dat circus kennen jullie al. En dan worden we al gauw vergeten omdat inzicht nu eenmaal voortschrijdt.

Tot vorige eeuw konden we na onze publicatie de rest van ons bestaan vergelen in bibliotheken waar we af en toe nog eens werden gelezen. Nu zijn we veroordeeld om te blijven ronddobberen in een digitale soep met teksten van alle slag waarvan niemand meer weet of ze echt of vals zijn. Vergetelheid zal ook wel mijn lot zijn. Wie zal me volgend decennium nog eens opzoeken? Geen kat! Of het zou een computermuis of een boekenwurm moeten zijn. Bibliotheken verwelken en boeken vergaan, maar teksten blijven altijd bestaan. En nu maar hopen dat de ondergetekende gelooft dat hij dit zelf geschreven heeft in een aha… vlaag van zinsverbijstering.